

Estote Benedicti

občasník samporských benediktínov • 17. apríl 2022 • Veľká noc

PAŠKÁL

Veľkonočná svieca predstavuje Krista, ktorý je Svetlo sveta.

Čistý včelí vosk, z ktorého je táto svieca vyrobená, znázorňuje Krista bez škvrny hriechu. Knôt predstavuje jeho ľudskú prirodzenosť, plameň jeho božstvo.

Päť kúskov tymianu vložených do sviece vo forme kríža pripomína jeho päť svätých rán na rukách, nohách a boku.

Počas Veľkonočnej vigílie kňaz alebo diakon nesie paškál v procesii do neosvetleného chrámu. Zapáli sa nový oheň, ktorý symbolizuje náš večný život s Kristom, a ním sa zažne svieca. Kňaz ju potom požehná a vpíše do nej znak kríža, prvé a posledné písmeno gréckej abecedy (Alfa a Omega – „začiatok a koniec“), číslice aktuálneho roka a vsadí do sviece päť kúskov tymianu.

Veľkonočná svieca horí každý deň počas svätej omše cez celé liturgické obdobie Veľkej noci. ■

Na fotografii: Veľkonočné sviece ručne zdobené benediktínkami z Horných Orešian.

Pán Ježiš vstal z mŕtvych. Svet sa tým od základu zmenil, a to natrvalo. Nič už nie je také ako predtým. Žijeme vo svete, v ktorom má už navždy a naveky miesto vzkriesený Pán. Niekedy sa mi zdá, že my kresťania zabúdame na túto pravdu, alebo si ju dostatočne neuvedomujeme. Naša viera nás neviaže k niekomu dávno mŕtvemu, ale k tomu, ktorý žije v Božej sláve v našom ľudskom tele.

Pred niekoľkými týždňami do nášho života nečakane zasiahla vojenská agresia na blízkej Ukrajine. Modlíme sa za nešťastné obete vojny, za tých, ktorí v nej stratili svojich blízkych, svoje domovy, prácu, svoje spoločenstvo. Prosíme, aby sa šialenstvo násilia skončilo a znovu zavládol mier.

Vzkriesený Pán sa v tomto čase prihovára aj nám: „Pokoľ vám zanechávam, svoj pokoj vám dávam. Ale ja vám nedávam, ako svet dáva. Nech sa vám srdce nevzrušuje a nestrachuje. Vo svete máte súženie, ale dúfajte, ja som premohol svet“ (Jn 14,27; 16,33b). ■

o. Ján

Všetkým priateľom a dobrodincom nášho kláštora zo srdca ďakujeme za prejavenu priazeň, modlitby, pomoc a milodary a vyprosujeme vám požehnané sviatky Zmŕtvychvstania Pána. Nech vás naplní pokoj a nádej v nový život, ktorý nám prináša Kristus – víťaz nad hriechom a smrťou.

Estote Benedicti, č. 32, 17. 4. 2021.

Občasník priaznivcov a podporovateľov benediktínskeho mníšstva na Slovensku.

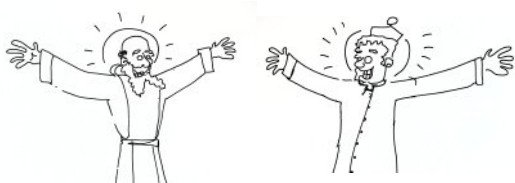
Redakcia: o. Ján Dolný OSB.

Grafická úprava: o. Michal Mária Kukuča OSB.

Nepredajné.

SALEZIÁNI U MNÍCHOV

V utorok 15. februára 2022 nás navštívili štyri tucty členov Rehole saleziánov Dona Bosca, ktorí sa v neďalekom Badíne zišli na svojej provinciálnej kapitule. V našom kláštore ich privítal náš predstavený otec Vladimír a potom v kostole slávili sv. omšu. Na tabuli v prednáškovej miestnosti zanechal neznámy talentovaný salezián výtvarné dielo s témou imaginárneho stretnutia svätých zakladateľov našich reholí. ■

MIMORIADNI HOSTIA

24. február sa do kalendára tohto roku zapísal čiernymi písmenami ako začiatok vojenskej agresie Ruska na Ukrajinu. V tento deň sme slávili svätú omšu „v čase vojny“ a od tohto dňa sa modlíme každý deň za všetkých trpiacich i za jej skoré zakončenie. Vojna vyhnala mnohých ľudí zo svojich domovov a zasiahla aj mníšske spoločenstvá v L'vove a Žytomire, s ktorými nás spájajú bratské zväzky. Naš kláštor ponúkol svoje priestory pre ubytovanie utečencov, ktoré nateraz využila jedna rodina. Spolu s nimi dúfame v ich skorý a šťastlivý návrat do vlasti. ■

Pani Zoia s dcérou Ľudmilou a jej deťmi Máriou a Matúšom.

PRVÉ SĽUBY

V piatok 25. marca 2022 na slávnosť Zvestovania Pána pri konventuálnej svätej omši zložil brat Dominik Miškár, OSB dočasné sľuby, čím sa zaviazal žiť jeden rok podľa Reguly sv. Benedikta a Konštitúcie Kongregácie Zvestovania v samporskom kláštore. Započal tak poslednú fázu mníšskej formácie pred definitívnym začlenením sa do kláštora. ■

Brat Dominik číta listinu sľubov

Brat Dominik po zložení sľubov spieva žalmový verš: Prijmi ma, Pane, podľa svojho výroku a budem žiť...

NA TITULNEJ STRANE

Detail drevorezby ukrižovaného Krista v životnej veľkosti umiestnenej pri vstupe do klauzúrnej budovy kláštora. Kríž je darom rehoľných sestier Navštívenia v talianskej Bologni, ktorej členkou je aj sestra Anastázia Štrbová, rodná sestra nášho otca Františka. ■

V pondelok 28. marca 2022 otec prior Vladimír v sprievode otca Jozefa a otca Igora navštívili na pozvanie opáta Cyrila Hortobágyia benediktínske Arciopátstvo svätého Martina v maďarskej Pannonhalme. Otec Vladimír sa prihovoral mníchom v krátkom pôstnom zamyslení. Program pokračoval slávením Eucharistie a po spoločnej večeri naši bratia predstavili pannonhalmským mníchom kláštor a spoločenstvo v Sampore. ■

JEDNOU VETOU

6. januára – konala sa každoročná posviacka kláštora na slávnosť Zjavenia Pána

14. – 16. januára – o. Jozef viedol duchovnú obnovu pre Spoločenstvo Ladislava Hanusa z Bratislavy

20. – 23. januára – o. Jozef viedol duchovnú obnovu pre benediktínskych oblátov v Sampore

24. januára – o. Ján sa prihovoral v rámci krátkej duchovnej obnovy členom provinciálnej rady dominikánov vo Zvolene

27. januára – o. Vladimír a o. Jozef sa zúčastnili kňazských diecéznych rekolekcií v Badíne

28. januára – o. Michal Mária vystúpil na online stretnutí v rámci série „Úzkosť, OCD, škrupulozita“ organizovanom duchovným centrom Lukov Dvor

28. – 30. januára – o. Jozef viedol v Sampore duchovnú obnovu pre mládež z farnosti Martin-Sever

2. februára – o. Ján obnovil dočasné sľuby na ďalší rok

4. februára – o. Jozef viedol duchovnú obnovu pre zamestnancov Kolégia Antona Neuwirtha v Ivanke pri Dunaji

5. februára – o. Jakub, br. Ladislav Mária a o. Ján sa zúčastnili sv. omše na Starých Horách, ktorú celebroval banskobystričský diecézny biskup Marián Chovanec pri príležitosti Dňa zasväteného života

9. februára – Mgr. Janka Vindišová, PhD. viedla v kláštore ďalšiu večernú prednášku z cyklu „Psychológia v službách života viery“

10. februára – na sviatok sv. Školastiky, sestry sv. Benedikta, sa o. Vladimír, o. Jakub, br. Ladislav Mária, o. Igor, o. Ján, br. Peter a br. Pavol zúčastnili tradičného stretnutia so sestrami benediktínkami v kláštore v Horných Orešanoch. Po slávnostnej sv. omši nasledovalo spoločné stretnutie so sestrami v duchu benediktínskej pohostinnosti.

11. – 13. februára – o. Ján viedol duchovnú obnovu pre študentov Kolégia Antona Neuwirtha v Sampore

17. februára – o. Michal Mária sa zúčastnil nahrávania dvoch dielov relácie vKontexte pre TV LUX v Bratislave

18. – 20. februára – o. Ján viedol v Sampore duchovnú obnovu pre študentov zo spoločenstva Baraka pri bratislavskom Gymnázii C. S. Lewisa

26. – 27. februára – o. Ján viedol duchovnú obnovu pre študentov Kolégia Antona Neuwirtha v Ivanke pri Dunaji

3. – 6. marca – o. Vladimír viedol v Sampore duchovné cvičenia pre učiteľov ZŠ sv. Alžbety v Novej Bani

14. – 20. marca – o. Ján viedol v Sampore duchovné cvičenie pre sestry františkanky

16. marca – o. Vladimír viedol duchovnú obnovu pre mníšske spoločenstvo v opátstve sv. Petra a Pavla v Tynci (Krakov, Poľsko)

19. marca – pri odpustovej slávnosti v Zákamennom sa o. Blažej prihovoral veriacim v rámci slávnostnej svätej omše.

3. apríla – o. Blažej, o. Jakub a o. Damián viedli krátku farskú duchovnú obnovu vo farnosti Michal nad Žitavou. ■

O MNÍŠSKEJ MODLITBE POSVÄTNÉHO OFÍCIA

Z prednášok opáta Brendana Coffeyho OSB
počas komunitných duchovných cvičení v Sampore

Nezáleží na tom, či som novic alebo opát, v kláštore riadi môj čas zvonec a Opus Dei. Nič iné nemá mať prednosť, nič nie je naliehavéjšie a všetko ostatné sa musí usporiadať podľa tohto. To

je cesta sv. Benedikta. Je dôležité, aby sme Božie dielo vnímali ako dielo lásky a nie ako povinnosť či dokonca bremeno. Mních v ňom nachádza veľkú lásku svojho života, a preto preň musí horieť.

Svätý Benedikt používa termín Opus Dei. Na prvý pohľad je to nezvyčajný výber slov. Myslím si však, že Benediktov neobvyklý výraz v sebe ukrýva hlboký význam, nad ktorým sa oplatí zamyslieť. Na modlitbu rozvrhol autor Reguly rôzne hodiny, a to veľmi pozorne a nazval ich „dielom“. Benediktov mních vykonáva toto dielo pre Boha a pre svet, a tak poznáva svoju mníšsku identitu. Skrýva sa tu však ešte niečo viac: dielo, ktoré uskutočňuje Boh v mníchovi a prostredníctvom mnícha vo svete. Boh je ten, kto v skutočnosti koná, mních je v tomto diele relatívne pasívny. Božie dielo je presne tým, čím sa nazýva – je dielom Boha!

Žalmy sú naším primárnym nástrojom v Božom diele. Spevom a recitovaním si ich stále viac osvojujeme. Benedikt naliehavo zdôrazňuje, aby sme si pri Božom diele uvedomovali Božiu prítomnosť.

Veríme, že Boh je prítomný všade a na všetkých miestach oči Pánove pozerajú na dobrých i zlých (porov. Prís 15,3); ale bez akýchkoľvek

pochybností to veríme, keď sme na bohoslužbách.

Prečo je to také dôležité? Verím, že teraz je nám to už jasnejšie. Pre Benedikta je to dielo Boha, a ak ho vykonáva Boh, my musíme mať na pamäti jeho prítomnosť a spolupracovať s ním na tomto diele. Myslím, že inak sa tento dôraz na Božiu prítomnosť pri bohoslužbách nedá dostatočne vysvetliť.

Teraz sa chceme zamerať na samo posvätné ofícium, Božie dielo, pričom najväčšiu pozornosť budem upierať na ranné časti liturgie hodín. Vždy som bol presvedčený, že ranné ofícium – vigília či matutinum a ranné chvály vlastnia kľúč k celému dňu. Zároveň je to aj moja najobľúbenejšia časť ofícia.

Nočné vigílie sú „najmníšskejšou“ časťou liturgie hodín. Konajú sa medzi nocou a dňom, v čase medzi západom slnka a svitaním. Je to čas, keď Kristus vstal z mŕtvych. Nikto nevidel, ako sa to stalo, my však pri vigíliách bdieme a čakáme, deň za dňom, týždeň za týždňom, mesiac za mesiacom. Veľká vigília Veľkej noci sa koná len raz za rok. Avšak každá modlitba vigílií je ako ďalšia noc Veľkej noci, v ktorej bdieme a čakáme s Kristom v tomto časovom rozhraní, v čase vzkriesenia. Tento čas je navyše posvätený Kristovým vzkriesením. Je to požehnaný moment dňa; čas, v ktorom sa dejú úžasné veci.

Každý deň začíname na rozhraní svetla a tmy, keď Kristus vstal z mŕtvych. Keď vstávame na modlitbu, sami máme účasť na tomto vstá-

vaní zo spánku smrti. Ako začíname deň? „Panne, otvor moje pery a moje ústa budú ohlasovať tvoju chválu“ (Ž 51,11). Tieto slová môžeme chápať ako Ježišove slová, ktoré prednáša Otcovi v okamihu vzkriesenia. Kristus ich hovorí prostredníctvom pier mnícha, kým je ešte tma. Táto večná chvála Otca otvára naše pery a zostáva na nich po zvyšok dňa. Nepoznám lepší spôsob, ako začať deň. Je to skutočne nadprirodzený okamih a jeden z najväčších darov, aký nám dáva mníšsky život.

Modlitba vigílií je veľmi meditatívna. Po každom nočnom žalme máme dlhé čítanie. Vtedy konáme naše liturgické lectio divina. Modlitba prechádza do ticha, do dlhých páuz na našu osobnú modlitbu, keď sa modlitba Cirkev a modlitba nášho srdca stáva jednou a tou istou.

Potom prichádzajú ranné chvály, okamih svetla. Vychádza slnko a rozhlasuje vzkriesenie celému stvoreniu. Tajomstvo vzkriesenia nie je viac ukryté v jaskyni, v lone zeme. V tejto modlitbe chvály vzkriesenie ožaruje celú tvár zeme.

Je to explózia radosti, kedy si apoštoli uvedomujú, že nemožné sa stalo skutočným. „Nech je zvelebený Pán, Boh Izraela, lebo navštívil svoj ľud a oslobodil nás“ (porov. Lk 1,68).

Začína nový deň a my doň vstupujeme s chválou v žalmoch, hymnoch a piesňach a zavrhujeme ju modlitbou, ktorú nás naučil Ježiš.

Centrom dňa je slávenie Eucharistie, ktorá je tiež Božím dielom v kruhu našich modlitieb. Myslím si, že je chyba pozeráť sa na liturgiu hodín a Eucharistiu ako na dve oddelené skutočnosti. Eucharistia je vrcholom dňa, nedeľná Eucharistia vrcholom týždňa a toto je naša týždenná Veľká noc a oslava vzkriesenia.

■

Mnísi v sakristii pred začiatkom slávnostných vešpier.

o. Vladimír

HLADÁME PRIESTOR PRE NOVÝ KLÁŠTOR

Náš pohľad sa začal upriamovať na Sampor – čarovné miesto, ktoré Boh vo svojej prozreteľnosti pre nás pripravoval oddávna.

Otec biskup Mons. Rudolf Baláž sa svojho času vyjadril, že keby tyniecke opátstvo hľadálo biskupa, ktorý rozumie mníšskemu životu a bol by ochotný pomôcť pri založení kláštora na Slovensku, môžeme sa na neho obrátiť. Posmelení týmto uistením sme začali podnikáť prvé konkrétne kroky. V liste, z ktorého vyberám sme predstavili svoje očakávania:

Kláštor by mal takéto poslanie: a) Opus Dei podľa Reguly sv. Benedikta; b) vytvorenie strediska pre duchovný život aj pre hľadajúcich Boha „zo sveta“. K tomu sme pridali aj niekoľko vonkajších orientačných okolností: – kláštor by mal byť na takom mieste, ktoré by zabezpečovalo pravidelný mníšsky život; – mal by mať

dostatočne veľký terén, primerane vzdialený od rušného života ľudského obydľia a tam, kde nie je v budúcnosti plánovaná rozsiahlejšia výstavba; – mal by byť bez pastoračnej služby aspoň v počiatočnom štádiu svojej existencie; – malo by sa vybrať také miesto, aby mohli mníši vo formácii, zvlášť intelektuálnej, denne dochádzať na teologické štúdiá.

Odpoveď o. biskupa bola veľmi ústretová:

Podmienky budúceho kláštora celkom rešpektujem v plnej miere. Budeme sa musieť spoločne zamyslieť nad správnym miestom a ja ako diecézny biskup chcem čím viac vyhovieť predloženým požiadavkám. Ja som za predloženie

né ideálne podmienky hneď od začiatku, aby sa po nejakom čase nemusel kláštor sťahovať z provizória na iné miesto, ale aby sa systematicky rozvíjal hneď od začiatku na jednom a trvalom mieste a stal sa baštou benediktínskej spirituality.

List nás povzbudil intenzívnejšie sa venovať hľadaniu miesta, aby sme mohli pri stretnutí s biskupom predstaviť konkrétnu lokalitu.

Okolie Banskej Bystrice sme už mali dôkladne preskúmané, ale nič nás nezaujalo, pretože aj v tých najkrajších zákutiach tohto kraja všetky miesta, ktoré pripadali do úvahy, mali nejaký nedostatok, a preto nespĺňali podmienky pre založenie nového kláštora. Zrazu nás oslovil vdp. Peter Hudec, farár zo Sliacha: „Nechceli by ste prísť na Sampor? Je tam sedemhektárový cirkevný pozemok.“ Trochu sme sa na tom zabávali, pretože sme o dedine s takým názvom nikdy nepočuli napriek tomu, že sa nachádza blízko Banskej Bystrice. Jej názov znel exoticky. Nielen my, ale takmer všetci, ktorí sa s týmto názvom stretli prvýkrát, ho pripisovali nejakému mestu v zahraničí. (Neskôr som humorne vysvetľoval, že ide o čisto slovenský názov. Pomáhala mi prirovnanie: Keď na pole nasadíme len pór, povieme, že je tam sám pór – Sampor.)

Na pozvanie pána farára sme si predsa len prišli pozrieť toto miesto a učarilo nám. Boh ho pre nás pripravoval už oddávna napriek tomu, že spočiatku sme mali pohľad upriamený na iné miesta. Istým uistením bola pre nás aj zvláštna udalosť: Keď sme po návšteve Sampora sedeli na fare, zazvonil zvonček. Pán farár, ktorý išiel otvoriť, sa vrátil s dievčinou Mirkou. Prišla si vypýtať požehnanie pred cestou do kláštora dominikánok v Taliansku. Pán farár ju prekvapil pozvaním: „Pod', sú tu mnísi, ktorí chcú ísť na Sampor!“ Mirka, rodáčka zo Sampora, sa neskôr priznala, že sa s otcom trápili nad tým, čo bude so samporskými cirkevnými pozemkami, a kto bude ďalej rozvíjať duchovný život v tomto prostredí po jej odchode do kláštora. Predkladala to Bohu v modlitbe krátko predtým ako zazvonila a prišla si pýtať požehnanie. Preto bola pozvaním pána farára taká zaskočená a očarená hovorila Ježišovi: „Ty si ma tak rýchlo vyslyšal.“

Samporské pozemky boli len holými lúkami, kde sa pásli ovce, ale hneď nám prirástli k srdcu. Vedeli sme, že k začiatku fundácie kláštora vedie ešte dlhá cesta, ale svoju budúcnosť sme už spájali len s týmto miestom. ■

OPÁTSTVO SV. BENEDIKTA V HRONSKOM BEŇADIKU

Opátstvo sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku predstavuje asi najznámejšie miesto pôsobenia benediktínov z minulých čias na našom území. Jeho pevná pamiatka sa zachovala nielen v názve obce ležiacej asi štyridsať kilometrov východne od Nitry, ale aj v podobe majestátnej neogotickej baziliky so zachovaným rozsiahlym kláštorným komplexom.

Vznik kláštora je datovaný do obdobia vlády uhorského kráľa Geju I. z rodu Arpádovcov (1074 – 1077). Podľa archeologického prieskumu benediktíni pôvodne postavili trojloďovú románsku baziliku a kláštor. K ich gotickej prestavbe došlo v polovici 14. storočia za vlády uhorského kráľa Ľudovíta I. z Anjou. V tom istom slohu boli neskôr dostavané ďalšie kídla kláštornej budovy.

Benediktíni opustili kláštor v polovici 16. storočia v dôsledku politického a náboženského rozvratu krajiny spôsobeného tureckou agresiou a protestantskou reformáciou. Kláštor bol prestavaný na mohutnú renesančnú pevnosť a jeho majetky zverili vládnci Habsburgovci do správy ostrihomskej kapituly. Kláštorne budovy poškodené tureckými útokmi prešli v 17. a 18. storočí opravami, ktoré mali za cieľ v podstate iba zachovanie funkčného stavu pevnosti.

Po veľkom požiari koncom 19. storočia pristúpila ostrihomská kapitula k rozsiahlej neogotickej prestavbe kostola, na základe ktorej dostal svoj dnešný vzhľad. V 20. storočí v Hronskom Beňadiku pôsobili saleziáni. Po nástupe komunistického režimu boli v kláštore násilne internované sestry z Kongregácie Božského Vykupiteľa. Poslednou rehoľou, ktorá obývala kláštor, bola Spoločnosť katolíckeho apoštolátu – pallotíni. Od roku 2015 je kláštor v správe Nitrianskeho biskupstva, ktoré uskutočňuje v celom objekte rozsiahle rekonštrukčné práce. V roku 2019 pápež František povýšil Chrám sv. Benedikta v Hronskom Beňadiku na baziliku minor. ■

ITE, MISSA EST

Chodte v pokoji a oslavujte Pána svojím životom

Nový slovenský preklad Rímskeho misála nahrádza formulu prepustenia ľudu na záver svätej omše „Idte v mene Božom“ novým znením, ktoré si celebrant, resp. prítomný diakon, môže zvoliť zo štyroch možností:

Chodte v mene Božom.

Chodte a ohlasujte Pánovo evanjelium.

Chodte v pokoji a oslavujte Pána svojím životom.

Chodte v pokoji.

Pôvodná latinská formula *Ite, missa est* sa pre svoju archaickú formu pokladá za jednu z najstarších formúl v Rímskom obrade. Ukrýva v sebe bohatý význam a históriu, ktoré sa dá len ťažko preložiť do súčasného jazyka.

Slovo *missa* spočiatku pravdepodobne znamenalo jednoducho „prepustenie“. Časom však tento výraz nadobudol význam zavŕšeného deja celej liturgie a začala sa ním označovať svätá omša ako taká (omša je latinsky *missa*).

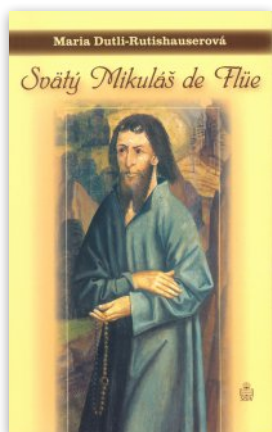
K tomu sa jeho etymológia prekrýva s významom poslanie (*missio*).

Pápež Benedikt XVI. o tom v exhortácii *Sacramentum caritatis* píše: „V tomto pozdrave máme možnosť zachytiť vzťah medzi slávenou omšou a kresťanským poslaním vo svete... Výraz *dimissio* sa v skutočnosti premenil na *missio*. Tento pozdrav vyjadruje synteticky misijnú povahu Cirkvi.“ Čo to znamená?

Prepustenie Božieho ľudu vyjadruje, že sa liturgia svätej omše skončila. Ale v istom zmysle to znamená, že omša (*missio*) práve začína. Veriaci, ktorí sa v srdci zjednotili s Kristovou eucharistickou obetou a prijali ho vo svätom prijímaní, sú teraz vyzvaní, aby niesli svedectvo o živjej láske vzkrieseného Pána všade, kam pôjdu: do svojich rodín, zamestnania, vzťahov; jednoducho všade do svojho života. Preto sa nám na konci eucharistického slávania pripomína: „Chodte v pokoji a oslavujte Pána svojím životom.“ ■

br. Svorad Mária

OCHRANCA VLASTI

Ako sa stal z otca rodiny, sedliaka a vojaka pustovník, muž modlitby a svätec.

Švajčiarka Maria Dutli-Rutishauserová (1903 – 1995), naro-

dená v Münsterlingene pri Bodamskom jazere, je spisovateľka, ktorej sa podarilo plasticky oživiť postavu a osobnosť „najväčšieho Švajčiara stredoveku“ – sv. Mikuláša z Flüe (1417 – 1487), ktorého blahorečil pápež Klement IX. v roku 1669 a svätorečil pápež Pius XII. v roku 1947. Záujem autorky o hlavnú postavu jej historického románu bol určite podmienený tým, že vyrastala v tom istom kraji pri švajčiarskych jazerách, čo jej pomohlo k lepšej predstavivosti o rodisku a reáliách pri písaní životopisu sv. Mikuláša.

Sv. Mikuláš sa narodil ako syn bohatých roľníkov. Keď mal asi 30 rokov, oženil sa so šestnásťročnou Doroteou Wissovou, ktorá mu porodila päť synov a päť dcér. Slúžil v armáde, bol úradníkom a sudcom. Ako mladík sa zoznámil s priorom benediktínskeho kláštora v blízkom Engelbergu Matejom z Bolsheimu, ktorý mu rozprával o laickom mystickom hnutí „Božích priateľov“ v Alsasku. Mikuláš sa však napokon rozhodol pre pustovnícky spôsob života.

Keď sa prvýkrát zdôveril manželke o svojej túžbe stať sa pustovníkom, rozhodne to odmietla.

Po istom silnom mystickom zážitku, so súhlasom svojej manželky, odišiel ako 50-ročný z domu, aby sa stal pustovníkom. Podľa legendy do konca svojho života takmer nič nejedol a žil len z eucharistie.

V roku 1481 počas občianskej vojny dokázal uzmierniť znepriatelených Švajčiarov. Hoci bol negramotný, stal sa zástancom národnej jednoty Švajčiarska, a tak prispel k vzniku

Švajčiarskej konfederácie. Je patrónom Švajčiarska a Pápežskej švajčiarskej gardy.

Jeho liturgická spomienka pripadá na deň výročia jeho smrti 21. marca, keďže sa však v ten istý deň slávi aj sviatok sv. Benedikta z Nursie, vo Švajčiarsku a Nemecku sa spomienka slávi 25. septembra.

Svätý Ján Pavol II. pri návšteve kostola v mestečku Sachseln, kde je sv. Mikuláš pochovaný, vyzdvihol osobnosť jeho manželky Dorotey. Povedal, že jej svätosť nebola o nič menšia ako svätosť jej muža. Dorotea dokonale rešpektovala svojho muža a bola presvedčená, že cez neho sa aj jej prihovára Boh a zjavuje jej svoju vôľu. ■

Svätý Mikuláš z Flüe

(orig. Le Protecteur de la Patrie)

Vydavateľstvo: Spolok Svätého Vojtecha

Rok vydania: 2004

Preklad: Vladimír Hirko

ISBN: 80-7162-519-1

AKO MÁME ŽIŤ V ATÓMOVOM VEKU?

Clive Staples Lewis (1898 – 1963) bol anglický spisovateľ a anglikánsky teológ. Medzi jeho najznámejšie diela patria Kroniky Narnie, K jadru kresťanstva či Problém bolesti. Nasledujúci úryvok pochádza z roku 1948 a bol uverejnený v zbierke Lewisových novinárskych esejí.

„Som v pokušení odpovedať: „Nuž tak, ako by ste žili v šestnástom storočí, keď mor takmer každoročne navštevoval Londýn, alebo ako by ste žili v dobe Vikingov, keď pri našom brehu

mohli každú noc pristáť nájazdníci zo Škandinávie a podrezať vám hrdlo; alebo vlastne ako už žijete v dobe rakoviny, v dobe syfilisu, v dobe paralýzy, v dobe náletov, v dobe vykoľajených vlakov, v dobe dopravných nehôd.“

Inými slovami, nezačínajme tým, že budeme zveličovať nevídanosť situácie, v ktorej sme sa ocitli.

Verte mi, dámy a páni, že vy aj všetci, ktorých milujete, ste boli odsúdení na smrť dávno pred tým, ako bola vynájdená atómová bomba: a veľmi vysoké percento z nás zomrie nepríjemným spôsobom.

Oproti našim predkom mala moderná doba zaiste jednu veľkú výhodu – anestetiká; ale tie máme stále. Je totálne smiešne nariekať a tváriť sa zarazene nad tým, že vedci pridali ďalšiu náhodnú šancu na náhodnú a predčasnú smrť k svetu, ktorý sa už hemží takýmito náhodnými šancami a v ktorom samotná smrť vôbec nie je náhodou, lež istotou.

To je prvé, čo by sme si mali uvedomiť. A to prvé, čo by sme mali spraviť, je nabrať odvahu. Ak nás má všetkých zničiť atómová bomba, nech nás tá bomba nájde robiť rozumné a ľud-

ské veci – modliť sa, pracovať, učiť, čítať, počúvať hudbu, kúpať deti, hrať tenis, rozprávať sa s priateľmi pri pive a šípkach – a nie krčiť sa v kúte ako vystrašené ovce a myslieť na bomby.

Bomby môžu zničiť naše telo (a to dokáže aj mikrób), no nemusia vládnuť našej mysli.“ ■

VŠETKO SA TOČÍ OKOLO VEĽKEJ NOCI

o. Jakub

V Regule sv. Benedikta sa nachádza podrobný pracovný plán celého roka, v ktorom má každý deň presne vyrátaný počet pracovných hodín. Okrem toho obsahuje – ako rám celej konštrukcie roka – čas sviatkov. Čosi ako dnešný plánovací kalendár pre podnikateľov.

Čo je stredobodom Benediktovho kalendára? Samozrejme – Veľká noc. A nielen samotný sviatok, ale aj príprava naň, teda Veľký pôst. Pozrime si 48. kapitolu Reguly, ktorá hovorí o každodennej manuálnej práci: „... od Veľkej noci...“; „... od 1. októbra do začiatku Veľkého pôstu...“ A 41. kapitola, týkajúca sa hodín jedla, takisto hovorí: „... od Veľkej noci až do Turíc...“; „... od 14. septembra do začiatku Veľkého pôstu...“; „... počas Veľkého pôstu až do Veľkej noci...“. Dokonca prvá veta kapitoly o zachovávaní pôstneho obdobia hovorí, že mních by mal

celý život žiť tak ako vo Veľkom poste, no nie všetci majú takýto stupeň čnosti.

Môžeme si teda všimnúť, že nielen duchovný život, ale aj takéto obyčajné aktivity ako jedlo a práca, boli pre našich spolubratov úzko spojené s najhlbším tajomstvom našej viery – zmŕtvychvstaním Ježiša Krista.

Pár dní pred svätým časom Veľkého pôstu roka 2022 za našou východnou hranicou vypukla vojna, ktorá by mohla byť už v 19. storočí odsúdená ako nanajvýš nespravodlivá. Preto som si vedomý, že tohtoročná Veľká noc aj so svojou pôstnou prípravou je vážna ako nikdy doteraz. Teraz viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme moc nezničiteľného života. Inú zbraň ako pokánie a modlitbu nemám. ■

TOTO JE MOJE TELO, KTORÉ SA OBETUJE ZA VÁS *o. Ján*

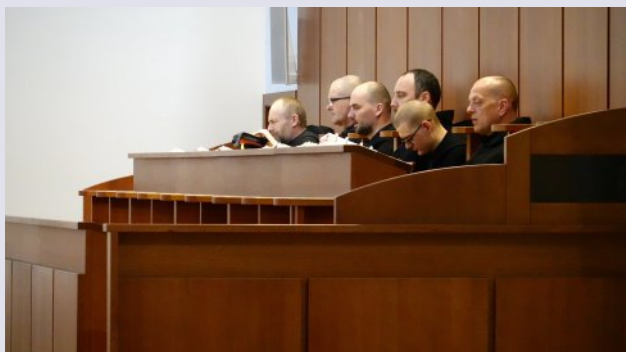

Tieto slová počujeme z úst kňaza pri každej svätej omši. Eucharistia sprítomňuje Kristovu obeť na kríži. Zároveň je pamiatkou jeho zmŕtvychvstania. Iba vďaka tomu, že Ježiš naozaj vstal z mŕtvych a žije v sláve u Otca vo svojom vzkriesenom ľudskom tele, môže kňaz vo chvíli premenenia povedať: „Toto je moje telo.“ Práve naša viera v Ježišovo vzkriesenie je základom nauky o skutočnej prítomnosti Pána v Oltárnej sviatosti.

Myslíme na to, že vo svätom prijímaní sme spojení so vzkrieseným Kristom? Putom, ktoré s ním v tom okamihu vytvárame, prekračujeme hranice nášho pozemského života. Ježiš si nás priťahuje k sebe do neba, dáva nám zálohu večného života.

Nikto a nič na svete nám nemôže ponúknuť taký dar. V ňom je uložená nádej nás kresťanov, nie na tomto svete, ktorý sa pomíňa. Nech na nás dolieha akákoľvek ťažkosť, úzkosť, nebezpečenstvo vojny alebo násilia, platia o nás slová sv. apoštola Pavla: „Kto nás odlúči od Kristovej lásky? A som si istý, že ani smrť, ani život, ani anjeli, ani kniežatstvá, ani prítomnosť, ani budúcnosť, ani mocnosti, ani výška, ani hĺbka, ani nijaké iné stvorenie nás nebude môcť odlúčiť od Božej lásky, ktorá je v Kristovi Ježišovi, našom Pánovi“ (Rim 8,35.38-39). ■

V MODLITBE A PRÁCI

Stanislav Buchta

VEĽKONOČNÁ

Odpustil.

Zmiloval sa.

Choď a už nehreš!

Obráť svoj život!

Vytryskni ako prameň!

Ja Som.

Život.

Studňa živej vody.

Žriedlo pre všetkých.

Svetlo v tme.

Láska.

Kresby na tejto dvojstránke: Mariia Kondratovyč (11 r.) z Ukrajiny, ktorá kvôli vojne vo vlasti dočasne prebýva v našom kláštore.

← Zmŕtvychvstanie Pána

↑ Anjeli ochraňujú obrancov i padlých

sestra Anežka Alžbeta Žatková, ŠSND

KAIROS

Tu
dnes a teraz
v čase kairos
keď napršalo z kríža
do duší nasiaklo nebo
a láska do krajnosti znova šokovala
smútok sa mení na radosť
tanec Ducha oživí telá
a jasá znova a znova
bo radosť úplná
to pieseň
nová

KRÁĽOVSTVO SRDCA

Mníšske sľuby, resp. oblátske prísluby vedú k premene spôsobu života (*conversio morum*), v čom spočíva identita mnícha i benediktínskeho obláta.

„Večer po vzkriesení Ježiš sprevádzal dvoch svojich učeníkov idúcich do Emauz. Nepochopili ihneď, že to bol On. Aj v našom živote sú obdobia, keď si neuvedomujeme, že Ježiš kráča spolu

s nami. On je však prítomný, či už ako poznaný alebo nepoznaný, vnímaný alebo odmietaný. Modlí sa v nás, v tichosti srdca“ (Br. Roger z Taizé).

Kandidát pre mníšsky život, resp. život benediktínskeho obláta prichádza do kláštora s malým srdcom, ktoré nie je ani vzorné, ani dokonalé. Nesie si svoje problémy. Pomocou Reguly a vďaka trvalému kontaktu s mníšskou komunitou sa však jeho srdce tvaruje na obraz Božej lásky. Cieľom mnícha či obláta je premena srdca, ktoré bude nasmerované na intímny a hlboký vzťah s Bohom.

Zo strany človeka sú mníšske sľuby či oblátske prísluby smerovníkom, ktorý ukazuje cestu. Predstavujú mentálne hranice, ktoré sa nesmú prekročiť ani v prípade náročnej životnej situácie. Mních či oblát sa od nich stále môže odraziť, aby kráčať po rovnej ceste a zápasil o svoj život s Bohom.

Z Božej strany sľuby predstavujú uistenie, že ak daný človek spolupracuje s Bohom, dostane potrebnú milosť, aby sa v ňom uskutočnilo *conversatio morum* – premena spôsobu života.

SLUB STÁLOSTI (STABILITAS)

Zaviedol ho sv. Benedikt už pred 1 500 rokmi. V posledných storočiach väčšinou interpretujeme tento sľub v intenciách stálosti miesta ako pripútanie sa mnícha k jednému kláštoru

(*stabilitas loci*). Vo svojej Regule však sv. Benedikt ani raz nepoužíva termín *stabilitas loci*, iba *stabilitas*. V polovici 17. storočia, keď k poľskému Tyncu patrilo najviac mníchov, za múrmi kláštora žila približne iba polovica z ich celkového počtu. Mnohí bývali vo filiálnych domoch (prepozitúrach). Mníška stálosť nebola v prvom rade spojená s miestom, ale so spoločenstvom bratov. Za tieto filiálne domy možno v dnešnom svete v určitom zmysle považovať domy oblátov a ich rodín. Obláti sú neustále duchovne spojení so svojim materinským kláštorom, pravidelne ho navštevujú, pričom načerpajú duchovnú silu.

Podstatu mníšskej stálosti dobre ilustrujú texty Evágria z Pontu, ktorý mal so sv. Jánom Kasiánom najväčší vplyv na sv. Benedikta. Evágrius v tomto smere rozlišuje medzi dvoma pojmami: *hezychia* a *apatea*. *Hezychia* predstavuje stav, v ktorom človek dosiahol stíšenie srdca a duše, je úplne nasmerovaný na Boha a obetuje mu všetko, čo robí. Dokonalý vzor ukazuje svätý apoštol Pavol napríklad slovami: „Či teda jete, či pijete, či čokoľvek iné robíte, všetko robte na Božiu slávu“ (1 Kor 10,31). V tomto spočíva ideál stálosti srdca, ktoré nič nevyrušuje. *Hezychia* má v sebe čaro sladkosti, je túžbou srdca. *Apatea*, druhý aspekt stálosti, má naproti tomu v sebe aspekt horkosti. Sú to činné alebo pasívne spôsoby boja s hriechom, pokúšaním a zlom, od ktorých sa chce človek oslobodiť.

Úsilie o stálosť sa môže prejavovať rôzne, lebo každý človek bojuje s niečím odlišným. Oblát by sa mal sústrediť na niekoľko úrovní stálosti: stálosť v nasledovaní Boha, v boji s neresťami, v procese obrátenia, v povstaní z hriechu, v čítaní Svätého písma, v milovaní

Boha a blízneho. Stálosť je vnútorná sila, ktorá pomáha vstať a nanovo začínať každý deň.

Ovocím stálosti je dôvernosť s Bohom – vzťah jediného s jediným (solus cum solo). V srdci človeka môže zrodiť „púštnu charizmu“ – túžbu stáleho prebývania s Bohom. Stálosť, tak ako ju v Regule opisuje sv. Benedikt, je miestom v srdci, ktoré posilňuje zvolenému spôsobu života a postupne prehĺbuje vedomie človeka o vlastnej identite ako mnícha či obláta, manžela, manželky, kresťana.

POSLUŠNOSŤ A OBETA

Keď sa človek dáva Bohu celý, jeho život sa stáva príkladom pre iných. Život mnícha i obláta má byť práve takýmto svedectvom živej viery v Krista. Moja obeta nemá slúžiť na to, aby som sa zničil alebo sa nechal zneužívať. Jej cieľom je to, aby sa mi Boh mohol úplne odovzdať a vytvoriť so mnou jednotu. Boh vo svojej jemnosti vždy odpovedá darom celého seba a čaká na môj krok aj keď tomu ešte nerozumiem. Najkrajšie to vidno vtedy, keď sa nám Ježiš dáva celý vo svätom prijímaní. My sa mu v tomto okamihu odovzdávame do takej miery, ako dokážeme so svojou hriešnosťou a slabosťou.

CONVERSATIO MORUM

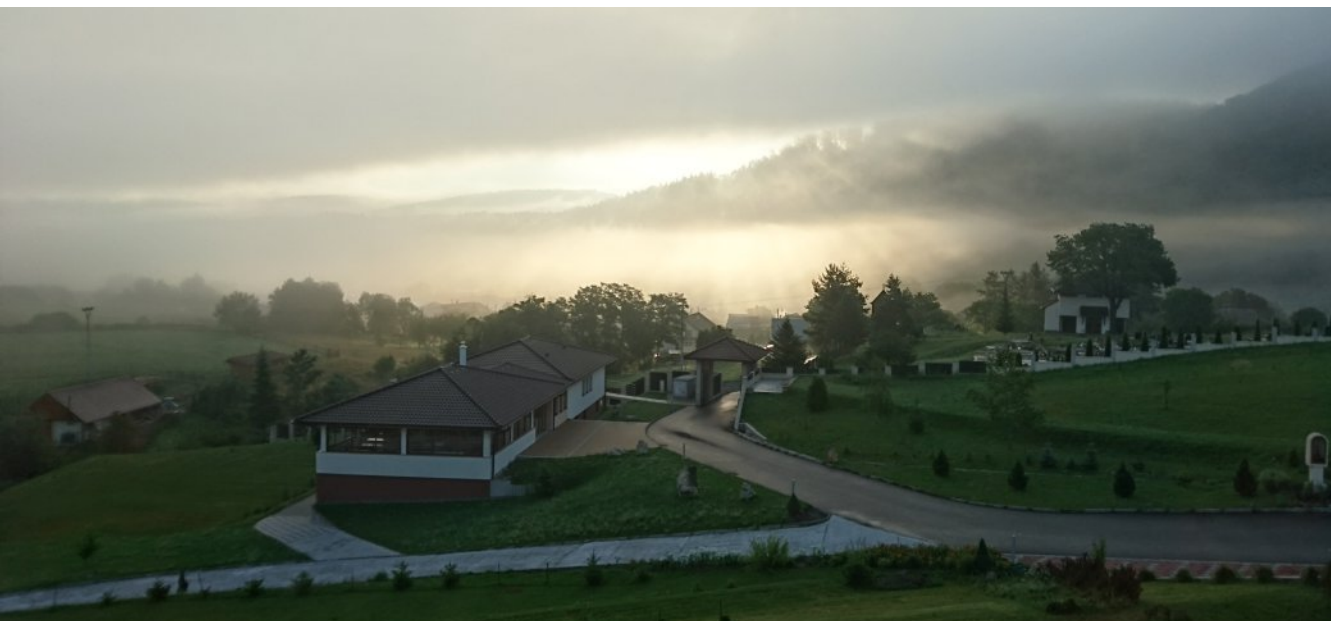
Ak sľub stálosti ukazuje smer a je znakom viery v prítomného Boha, tak sľub conversatio morum má znamenať úsilie o určitú čnosť,

trvalú dispozíciu. Je to dynamická skutočnosť, čo znamená, že v tomto úsilí je potrebné začínať každý deň odznova.

Prvou mníšskou čnosťou je živá viera v prítomného Boha, neustála a horlivá túžba hľadať ho. Bez osobného vzťahu s Bohom, ktorý spočíva v každodennom čítaní Svätého písma, lectio divina, modlitbe breviára a svätej omši – taká viera sa môže rýchlo stratiť a vzťah s Bohom postupne vychladnúť. Svätý Pavol v Druhom liste Timotejovi ukazuje, že aj on si uvedomoval váhu a krehkosť tejto čnosti: „Dobrý boj som bojoval, beh som dokončil, vieru som zachoval“ (2 Tim 4,7). Mních a takisto i oblát si musia uvedomovať, že vzťah s Bohom je prvoradý a má prednosť pred všetkými inými.

Regula svätého Benedikta je základným textom, ktorý napomáha conversatio morum. Jej postupné čítanie má utvoriť v mníchovi či oblátovi priestor, ktorý mu umožní dodržiavať uvedené pravidlá. Regula učí absolútnemu nasmerovaniu na Boha, ktorého ovocím je pokoj – pax benedictina.

Prednášku z duchovných cvičení pre oblátov preložila oblátka Dominika Ewa Minka.

PO ZIMNOM SPÁNKU

Pokračujú práce v novom mníšskom refektári, rozbieha sa aj robota na poli.

Každý poriadny medveď by mal celú zimu od počiatku až do konca prespať. Týkať by sa to mohlo aj človeka, možno nie v dôslednom zmysle nepretržitého spánku, ale aspoň zníženia vonkajšej aktivity na pár mesiacov. Tuším sa nám podarilo túto prírodnú požiadavku sčasti naplniť: v kláštore sa v podstate do Vianoc nič zvláštne nedialo. Až po Vianociach sa veci začali znovu hýbať, takmer vo všetkých oblastiach kláštora, a rozbiehajú sa stále viac, čomu napomáha aj samotná príroda, keďže ani ona, ako vidíme, nedokáže dlho spať.

Naše ovečky nám porodili 10 jahniat. Jedna pri pôrode obetovala svoj život, a preto je jeden baránok sirôtka. Má sa výborne, no zopárkrát za deň ho musíme kŕmiť sušeným mliekom.

Ak ste pozorne čítali naše hospodárske správy v minulom roku, iste viete, že sme mali veľké množstvo kurčiat. Nie všetky išli pod nôž. Tie, ktoré sa zachránili od povinného presunu do útrob našich mrazničiek, sa teraz štedro odvďačujú znášaním vajec. Aj jedna z kačiek už nesie vajcia, na ktoré, ako dúfam, sa raz aj posadí.

Čo nového na poli? Zatiaľ nie veľa, jedine ovocné stromy už majú kôru zafarbenú na bielo a cesnak zasadený v jeseň už pekne vychádza.

Hlavné ostrie prác sa prejavuje vo vnútri kláštora, pri novom refektári: nová pracovňa už bude čochvíľa funkčná, už je položená dlažba a vymaľovaná. O poschodie vyššie, v starej časti budovy, brigádnicí prerobili priečky, čo znamenalo, že asi prvý raz od začiatku stavby museli aj niečo búrať, čomu sa sami čudovali. Týmto spôsobom pokračuje príprava na sfunkčnenie nového refektára. Určite vo chvíli, keď budete čítať tieto riadky, už budú neaktuálne, lebo práce postupujú veľmi rýchle.

Podarilo sa nám obnoviť a vymaľovať ďalšiu časť izieb v Dome hostí a okrem toho náš kostol dostal nové ozvučenie, vďaka ktorému, ako dúfame, sa v ňom zlepši zrozumiteľnosť ohlasovaného Božieho slova.

Počasie nám dovolilo dokončiť zámkovú dlažbu pred jednou i druhou kotolňou.

Bohu vďaka za všetky tieto diela, aj všetkým, čo nám v nich neúnavne pomáhajú! ■

Otec Jakub pripravuje ornú pôdu.

SESTRA RUDOLFA VERONIKA BALÁŽECOVÁ, SMVS

Sestra Rudolf pochádza z Liptova. Ako šesnásťročná sa stala kandidátkou Kongregácie milosrdných sestier sv. Vincenta – satmárok. Po rehoľnom povolaní zatúžila, keď v kláštore sestier vo Vrúcku

navštívila svoju staršiu sestru. S prekvapením zistila, že dom rehoľných sestier nevyzerá ako stredoveký kláštor, ale je to útulné miesto, kde chceta aj ona nájsť svoj domov.

Sestru Rudolfu od detstva priťahovala krása. „Hudobný a výtvarný svet sú moje dve krídla,“ hovorí s úsmevom. Už ako dievča hrávala na organe vo farskom kostole. Vyštudovala náboženskú a výtvarnú výchovu na Katolíckej univerzite v Ružomberku a neskôr v tej istej in-

štitúcii aj cirkevnú hudbu. „Mojou túžbou bolo oslavovať Boha svojím hlasom.“

V súčasnosti pôsobí v komunite v Námestove, kde učí náboženstvo, hudobnú a výtvarnú výchovu na miestnej Cirkevnej základnej škole sv. Gorazda. Spevom a hrou na organe sprevádza bohoslužby vo farskom kostole, kde takisto založila a vedie spevácky zbor Lauda anima.

Aký vzťah má sestra Rudolf k benediktínskemu kláštoru v Sampore? „Keď som tu prišla prvýkrát, zažila som modlitbu liturgie hodín tak, ako to milujem, v podobe gregoriánskeho chorálu. Cítila som sa ako v nebi. Odvtedy k vám rada chodievam na duchovné cvičenia. Nachádzam tu krásnu liturgickú modlitbu, ti-cho a pokoj. Verím, že u vás vždy nájdem otvorené dvere.“ ■

SESTRA MÁRIA JERIGOVÁ, CJ

Sestra Mária z rehole Congregatio Jesu pôsobí momentálne v Prešove vo výrobní hostií, ktorú sestry spravujú už takmer sto rokov. Je to jediná výrobnia na Slovensku, kde sa pečú hostie pre potreby

eucharistických bohoslužieb. Tie sa posielajú do rôznych farností na Slovensku, ale aj do zahraničia, „napríklad aj vašim bratom benediktínom do Hampshire v Anglicku a inde“.

Čo sestru Máriu opakovane privádza do benediktínskeho kláštora na Sampore? „Kláštor Premenenia a mariánska svätyňa v Obišovciach sú pre mňa dve ‚naj‘ miesta, kde cítim blízkosť Pána a som len s Ním.“

„Do Sampora chodievam už zopár rokov na duchovné cvičenia k o. Vladimírovi Kasanovi, ktorému som veľmi vďačná za jeho duchovné vedenie, dobrotu, múdrosť a ľudskosť. Všetci bratia sú jednoducho skvelí, nádherne spievajú a starajú sa o nás hostí veľmi láskavo. To vytvára rodinnú atmosféru, a jednoducho si to človek nemôže neobľúbiť, keď tu raz príde, chce prísť aj na budúce. Vždy tu nájdem všetko, čo potrebujem pre svoju dušu. Je to miesto ticha, pokoja a krásy.“

„Vždy, keď prídem do Kláštora Premenenia, zažívam tu svoje premenenie. Potom zostúpim z hory do sveta, vrátim sa domov, do Prešova – do svojej komunity s nádejou byť bližšie k svojmu Pánovi, cez lásku k blížnym.“ ■

SYNODA UPROSTRED NÁS

Mária si sadla k Pánovým nohám a počúvala ho. Marta však mala plno práce s obsluhou.

V tomto roku 2022 sme si v oblátskom spoločenstve uvedomili, aké dôležité je byť verný učeníu Cirkvi vrátane súčasného pápeža Františka. Pri pápežovi chceme byť tak blízko, ako sa len dá, zvlášť v dnešných časoch, keď úcta k autoritám je aj medzi kresťanmi v úpadku. S odhodlaním sme sa teda pustili do úsilia byť na pulze doby podľa prorockej vízie Svätého Otca Františka o Cirkvi, ktorá sa ako „poľná nemocnica“ môže dnes stať viac samou sebou.

V Regule sv. Benedikta sa píše: „Po vypočutí mienky bratov, nech sám skúma vec a nech urobí to, čo sa bude zdať užitočnejšie. Povedali sme, že na poradu treba pozvať všetkých, lebo Pán často vyjaví mladšiemu, čo je lepšie. Bratia nech však radia so všetkou pokorou a podriadenosťou. Nech sa neodvažujú príliš nahliedavo hájiť svoj názor.“ Povzbudení týmito slovami sa naše oblátske spoločenstvo rozhodlo prijať pápežovu výzvu a zapojiť sa do spoločného kráčania cestou synodálneho procesu. Synodalita nie je zriedkavou udalosťou alebo sloganom, ale skôr štýlom a spôsobom, akým Cirkev prežíva svoje poslanie vo svete. Misia Cirkvi si vyžaduje, aby celý Boží ľud prechádzal spoločne touto cestou, na ktorej má každý člen dôležitú úlohu v spojení s ostatnými. Cieľom tohto synodálneho procesu nie je poskytnúť dočasnú alebo jednorazovú skúsenosť, ale skôr ponúknuť príležitosť pre celý Boží ľud spoločne rozlišovať, ako najlepšie napredovať na ceste viery. Aktuálny synodálny proces, ktorý začíname a do ktorého sa aj my obláti zapájame, určuje základná otázka:

„Ako sa dnes na rôznych úrovniach v Cirkvi uskutočňuje „spoločné kráčanie“ (synodalita), vďaka ktorému môže Cirkev ohlasovať evanjelium v súlade s poslaním, ktoré jej zverené Ježišom Kristom a aké kroky nás Duch požíva

vykonať, aby sme rástli ako Cirkev, ktorá kráča spoločne?“

Nikdy nemôžeme byť zameraní len sami na seba. Naším poslaním je svedčiť o Božej láske aj v oblátskej rodine. Tento synodálny proces má hlboký misijný rozmer. Jeho cieľom je umožniť Cirkvi lepšie svedčiť o evanjeliu. Synodalita je tak spôsobom, ktorým môže Cirkev plodnejšie plniť svoje evanjelizačné poslanie vo svete ako kvas v službe príchodu Božieho kráľovstva. Synodálny proces je predovšetkým duchovný proces. Treba počúvať a rozlišovať spoločne. Počúvanie sa navzájom nás učí lepšiemu spolunažívaniu aj v komunite s mníchmi. Počúvame našu tradíciu viery a znamenia časov, aby sme rozpoznali, čo nám všetkým hovorí Boh.

Pápež František píše o dvoch vzájomne prepojených cieľoch tohto procesu počúvania: „Počúvanie Boha, kým necítíme spolu s ním volanie ľudu, počúvanie ľudu, kým nevdychneme vôľu, ku ktorej nás Boh volá.“ Cirkev je Kristovo telo obohatené rôznymi charizmami, v ktorom má každý člen jedinečnú úlohu. Podľa Kristovho vzoru skutočná moc spočíva v službe.

Synodalita vyzýva pastierov, aby pozorne počúvali stádo, ktoré im bolo zverené do starostlivosti, rovnako ako vyzýva laikov, aby slobodne a úprimne vyjadrovali svoje názory. Každý počúva toho druhého z lásky, v duchu spoločenstva a nášho spoločného poslanca. Takto sa moc Ducha Svätého prejavuje mnohými spôsobmi v celom Božom ľude a prostredníctvom neho.

Je veľkým pokušením vidieť všade iba samé problémy. Namiesto toho, aby sme sa sústredili iba na to, čo je okolo nás zlé, musíme sa usilovať o vnímanie situácií, v ktorých Duch Svätý

vytvára život, a snažiť sa o hľadanie spôsobov, ako umožniť Bohu pôsobiť plnšie. Synoda nie je parlament. Synoda je spoločnou cestou Cirkvi, ale aj cestou spoločenstva. Určite môže byť prínosom pre jednotlivé spoločenstvá, ako aj pre celé farnosti.

Je veľkým darom, že do synody sa môžeme zapojiť všetci, a tak spoločne kráčať, počúvať, hľadať... Pozývame do tohto procesu aj záujemcov o vstup do nášho spoločenstva oblátov. Verím, že synoda nám prinesie poznanie Ducha Svätého uprostred nás a povedie nás k spoločnému kráčaniu s Bohom aj s ľuďmi. Pri tom nech nás sprevádza modlitba za synodu:

Stojíme tu pred tebou, Duchu Svätý, zhromaždení v tvojom mene. Ty sám nás povedieš, príď a prebývaj v našich srdciach. Nauč nás, po akej ceste máme kráčať a ako sa o to usilovať. Sme slabí a hriešni, nedopušť, aby sme roznecovali zmätok. Nech nás nevedomosť ne-

privedie na mylné chodníky, ani samolúbošť neopantá naše skutky. Daj, nech v tebe nájdeme jednotu, aby sme spoločne kráčali k večnému životu. Nech nezídeme z cesty pravdy a pridržujeme sa toho, čo je správne. O to ťa prosíme, lebo ty konáš svoje dielo na každom mieste a v každom čase, v spoločenstve s Otcom i Synom, po všetky veky vekov. Amen.

Na tieto stretnutia pozývame zároveň všetkých, ktorí uvažujú o vstupe do kandidatúry oblátov v mesiacoch apríl, máj a jún.

Noví záujemcovia sa môžu hlásiť na e-mailovej adrese otca Jozefa jozef@benediktini.sk. ■

VAJCE BENEDIKT

Stalo sa to na sviatok Obetovania Pána, ktorý v Cirkvi slávime ako Deň zasväteného života. V tom týždni mal v kuchyni službu brat Svorad Mária, ktorý sa rozhodol pripraviť členom našej komunity na raňajky špeciálnu pochúťku: sendvič s vajíčkom podľa receptu s názvom Vajce Benedikt. Podľa googla pochádza tento recept zo Spojených štátov amerických a o jeho pôvode koluje viacero historiek, ktoré názov spájajú s osobami menom Benedict. Existuje však aj tradícia, podľa ktorej má tento recept pôvod v gastronómii francúzskych benediktínov. Na západe je pravidelnou súčasťou raňajkového menu v hoteloch a reštauráciách. V každom prípade brat Svorad Mária pripravil pre svojich spolubratov benediktínov milú pozornosť, pre ktorú musel obetovať svoj čas a námahu navyše.

RECEPT

- 4 vajcia
- 4 plátky šunky
- 4 hrianky

HOLANDSKÁ OMÁČKA

- 150 g masla
- 4 žĺtky
- 1 PL vody
- 2 PL citrónovej šťavy
- čierne mleté korenie, soľ

POSTUP

Základom receptu je príprava tzv. strateného vajca. Vajce rozbijeme do misky, v hrnci varíme vodu s trochou octu a keď začne vriieť, varechou urobíme vo vode vír a opatrne vlejeme vajce. Varíme asi 3 minúty. Takto uvarené vajce si zachová tekutý žĺtok.

Pre prípravu holandskej omáčky roztopíme maslo a v miske nad horúcou parou šľaháme metličkou zmes žĺtok s trochou vody a citrónovej šťavy, do ktorej postupne za stáleho šľahania pridávame rozpustené maslo, kým zmes nenadobudne hustejšiu konzistenciu. Ochutíme soľou a korením.

Na oleji opražíme plátky šunky a hrianky. Vajce dáme na hrianku so šunkou a polejeme holandskou omáčkou.

Dobrú chuť :-) ■

Otec Vladimír pri práci v kláštornej kuchyni.

I	A	N	É	L	A	D	G	A	M	A	I	R	Á	M
N	S	S	O	M	A	N	J	E	L	Y	B	Y	R	Š
D	V	E	I	N	E	T	S	U	P	D	O	R	Á	T
Ž	E	N	Y	Ť	E	K	E	CH	R	Á	M	M	U	D
Ý	D	Y	V	V	E	M	Z	A	R	B	O	R	Ž	E
T	K	L	K	I	A	J	T	R	E	T	Í	D	E	Ň
V	O	E	E	U	N	K	V	I	Á	C	S	J	P	J
Ň	V	V	Z	K	R	I	E	S	E	N	I	E	L	E
E	I	Y	I	S	Á	T	Č	T	Ť	S	O	D	A	R
D	A	O	T	Ž	A	R	E	I	V	V	N	Á	CH	U
Ý	Y	L	O	Z	Á	H	R	A	D	A	J	N	T	Z
V	R	E	T	E	P	O	A	S	L	Á	S	K	A	A
R	A	T	P	R	Á	Z	D	N	Y	H	R	O	B	L
P	D	U	Š	A	A	E	L	I	L	A	G	T	E	E
R	A	N	Y	J	E	L	O	Ň	Ť	S	O	L	I	M

MÁRIA MAGDALÉNA
PRVÝ DEŇ V TÝŽDNI
PRÁZDNY HROB
EUCHARISTIA
ODPUSTENIE
JERUZALEM
SVEDKOVIA
VEČERADLO
TRETÍ DEŇ
GALILEA

ZÁHRADA
EMAUZY
MILOST'
RADOST'
PLACHTA
TURÍCE
ANJEL
LÁSKA
LEKÁR
NÁDEJ

OBRAZ
PETER
TOMÁŠ
VIERA
VINIČ
ŽIVOT
DARY
DUŠA
CHRÁM
KRST

KVET
MENO
OLEJ
RÁNO
RANY
RUKY
RYBY
TELO
SION
ŽENY

Tajnička osemsmerovky obsahuje 20 písmen. Správne riešenie nám s pripojenou adresou môžete zasielať e-mailom (**estote@benediktini.sk**) alebo poštou na adresu kláštora. Odmeníme piatich vyžrebovaných výhercov.

NÁVRAT STRATENÉHO SYNA

Jeho typickou črtou je láskavý úsmev. Vo svojom živote však prešiel aj trnistými cestami. Brat Ladislav Mária Grenčík, OSB.

Spočiatku sa zdráhal o sebe rozprávať: „Treba nám hovoriť o Bohu, nie o sebe.“ Keď však zasiahol otec prior a nariadil mu to pod poslušnosťou, podriadil sa s pokojom, bez prejavov nevole.

„Som synom milujúcej mamy Márie a milujúceho otca Ladislava, ktorý je už u Pána,“ začal vlastný príbeh so svojim typickým úsmevom.

Pochádza z Dolného Kubína. Kresťanskú vieru prijímal v detstve len ako povinnosť, nad ktorou sa hlbšie nezamýšľal. Chodil na náboženstvo, zúčastnil sa prípravy na sviatosti, ale „vieru som nevnímal, nežil som ju“.

V čase dospievania sa vydal na zlé chodníčky; stal sa „dieťaťom ulice“. Čo to znamená? Brat Ladislav Mária iba zavrtí hlavou: „Stiahol ma svet, ako toho márnوترatného syna v podobstve.“

Po základnej vojenskej službe pracoval v rôznych drevárskych dielnach. Žil však bezcieľne, bez Boha. Zmena nastala, keď sa v istej chvíli rozhodol skončiť s putami hriechu. „Stalo sa to naraz; nechal som starý spôsob života doslova zo dňa deň. Nevieť to vysvetliť ináč, len ako zvláštnu Božiu milosť.“

Znovu začal chodiť do kostola: najprv v nedeľu, potom aj cez týždeň. Organizátorka púťi do Medžugorja Gitka Farbaková, ktorá zohrala dôležitú úlohu v príbehu nášho otca Igora, zanechala stopu aj v Lackovom živote. „S mojou mamou patrili do spoločenstva matiek. Ja tvrdím, že tam vymodlili návrat strateného syna.“

Bola to Gitka, ktorá Lacka pozvala do poľského Tynca, kde sa stretol s otcom Vladimírom. „Keď sme došli do Tynca, kláštor mi pripadal starý a ošarpaný; ešte aj pršalo. K autu nás prišiel privítať mních v čiernom habite s hrdzavými vlasmi. Moje prvé dojmy boli odstrašujúce.“

„Len čo však otec Vladimír začal hovoriť o benediktínskom spôsobe života v modlitbe a práci, veľmi ma to zaujalo. Cítil som, že spojenie modlitby a práce je to, čo v živote hľadám.“

Darí sa mu to? „Je to neustály zápas, aj v kláštore,“ zasmeje sa brat Ladislav. „To hlavné je uvedomovať si Boha, žiť v jeho stálej prítomnosti. Ježišovi hovorím, že som jeho ‚rezortný kolega‘ a keď pracujem v stolárskej dielni, niekedy sa ho pýtam, ako by On spravil to či ono. Chcem byť s Ním, a to stále, tu a teraz.“ ■

Otec už čaká...
že v Tvojom kríži
každá naša križovatka
naberie kurz vzkriesenia...

Moc Tvojho víťazstva
získava odpoveď
na otázku Otca:
„Adam, kde si?“

...opúšťa podsvetie
uchvátený Životom
podobný Tomášovi,
čo sa chcel dotknúť

tajomstva Tvojich rán,
prelievajúcej sa lásky,
daru vykúpenia...
...on nebol neveriaci!

„Pod', Eva, neboj sa!
Ovocie tohto stromu
Boh dáva pre Teba
v úžasnej hojnosti...

...ešte plačeš?“
Aj Magdaléne slzy
očistili srdce aj zrak
aby uvidela....

...svojho Pána!
v Jeho triumfe vykúpaná,
hnaná láskou a túžbou,
apoštolka nedeľného rána...

Smiem sa ponoriť
s nádejou Evy a Adama,
so srdcom Tomáša,
slzami Magdalény...

...do tajomstva
vzkriesenia,
do zázraku
tretieho dňa?

Ježiš ju oslovil: "Mária!" Ona sa obrátila a po hebrejsky mu povedala: "Rabbuni," čo znamená Učiteľ. Ježiš jej povedal: "Už ma nedrž, veď som ešte nevystúpil k Otcovi; ale choď k mojim bratom a povedz im: Vystupujem k môjmu Otcovi a vášmu Otcovi, k môjmu Bohu a vášmu Bohu." Mária Magdaléna išla a zvestovala učeníkom: "Videla som Pána," a že jej toto povedal.

Podstatou viery je vidieť zmŕtvychvstalého Krista. Aj preto má v kresťanskej tradícii také dôležité miesto Mária Magdaléna – prvý svedok Vzkriesenia: „Videla som Pána!“ Sila Ježišovho zmŕtvychvstania nás v prvom rade zdvíha z hriechu. V postavách pri Pánových nohách môžeme vidieť celé ľudstvo, alebo Adama a Evu, hriešnych prarodičov. Žena môže tiež predstavovať práve Magdalénu – podľa tradície najväčšiu, možno azda povedať, najtypickejšiu hriešnicu. Jej pokorná reč tela v spojení s otvoreným kruhom keltského kríža nám pripomína, že dielo spásy ešte nie je zavŕšené; Zmŕtvychvstálý nám však otvára cestu a pozýva nás k sebe do večnosti. ■

o. Jozef; autor ikony: Jaroslav Halmo; autor básne: sr. Lucia OSsR

BOHOSLUŽBY POČAS VEĽKONOČNÝCH SVIATKOV

ZELENÝ ŠTVRTOK

Svätá omša Pánovej večere.....	18.00
Kompletórium.....	20.00

VEĽKÝ PIATOK

Temné hodinky.....	5.30
Krížová cesta.....	12.00
Modlitba cez deň.....	12.45
Liturgia smrti a umučenia Pána.....	15.00
Kompletórium.....	20.00

BIELA SOBOTA

Temné hodinky.....	5.30
Modlitba cez deň.....	12.45
Vešpery.....	18.00
Veľkonočná vigília.....	20.00

VEĽKONOČNÁ NEDEĽA

Slávnostné ranné chvály.....	7.00
Modlitba cez deň.....	9.00
Slávnostná svätá omša.....	11.00
Slávnostné vešpery.....	18.00
Kompletórium.....	20.00

VEĽKONOČNÝ PONDELOK

Vigílie.....	5.30
Ranné chvály.....	7.00
Modlitba cez deň.....	9.00
Svätá omša.....	11.00
Vešpery.....	18.00
Kompletórium.....	20.00

POZÝVAME VÁS NA SLÁVNOSTI V KLÁŠTORE:

Výročie posvätenia chrámu: utorok, 24. mája 2022

Slávnosť svätého Benedikta: pondelok, 11. júla 2022

Slávnosť Premenenia Pána: sobota, 6. augusta 2022

V týchto dňoch sa koná slávnostná svätá omša o 11.00 hod. Po jej skončení sa koná spoločné agapé.

Prosíme o 2% z daní
pre naše občianske
zdrúženie **kvet AbvvoB.**

IČO/SID: 45024979

Sídlo: 96231 Sampor,
Kláštor Premenenia Pána,
Sampor 50